

Aichol' upovaghs' se sa bas'uk
prece na'zha, bas' jen na'len mo'zha of
ti'g bas' mi prosim' redite.

Vel' rets'ina na'si shel'ky' ti'e' naur' nys'zhe'li.
Aja' et'ik' by'el' se o'el'gen.

J.M.

*Ačkoli nepovažuji se za básníka,
přec možná, byť jen malou možnost
jiný být mi prosím nechte.*

*Neb většina naší šlechty též není mysliteli
a já cítil bych se ochuzen.*

www.moravek-basne.cz

M

Jan Morávek

MOUDERNATÉ ZNÁMOSTI
A VLASTNÍ VŠEDNOSTI

Tisk: Lepor Kutná Hora

2012

hrd
i
no

V šedavém planutí chvil,
jež potkaly se s další checkpointem
té, nad vše rovné trasy přímky času,
zachytl i já
se nenáhodnou chvílí.

Nastala mi, tuším,
jakás, takás,
jisté úvahy plná
řehole.

Tím checkpointem jest okamžik,
kdy kdosi pravil:
„jsem si jist, že společnost potřebuje hrdiny,
ano, tím jsem si jist“.

V tom probíhající poledni, kdy jsem
sám bloudil stokou televizních kanálů
zdálo se mi kuriózní zažít pocit
jenž bezdušně degradoval a zničil
zbytkový vizuál drobných logotypů
a nahnal mou uvědoměnost - či neuvědoměnost
do trochu jiné zákruty.

Myslel jsem...

Před dalším checkpointem jsem uvnitř sebe
vyjádřil lítost, vůči všem hrdinům,
jenž neměli možnost hrdiny se stát
a skončili „jen“ jako lidé.

Však zdá se mi,
doba není dnes hrdinství zcela nakloněna.
Neb lidé boje za sebe spíše vedou.

**řev
sirén
vrtkavý**

Řev nezkrotných sirén
rval ulici za ulicí.
Rval pevné dlažby z kořenů chodníků,
rval z rámců okna a duše kříž nosící,
rval slavné busty ze stojanů pomníků.

Zběsilá kola, jak válečných vozů dav
míjela patníků vztyčených čel,
lehalo strachem kol pod okny smělých trav
jako by vyrvat je z drnů zvuk sirén chtěl.

Možná, že jen hrstka ví,
jak je život lidský vrtkavý.

Keu siner vrbay

Keu uzhichy'el sind
vut ulei za ulei.

Kial pome' dlay'ay z kairu' dlay'ko
vut z vami olua a dlay' kuy' ulei',
vut dlay' kuy' z stojan' a pome'ko.

Obey'ko kaly, fah ulei'ay'el ulei' dlay'
u'ichy'pome'ko ulei' dlay'el dlay'
dlay'ko shad'ko kaly ulei' dlay' ulei' dlay'
fah ulei' ulei' dlay' z dlay'ko kaly ulei' dlay'.

u'ichy'ko, fah ulei' dlay' ulei',
fah ulei' dlay' dlay'ko ulei'.

**pěst
báseň
nezná**

Pěst báseň nezná.
Nezná jak jen mačkají se
a ani proč, v sebe prsty,
proč jen shýbají se klouby článků
do smotaných tuhých klub
a už vůbec nikdy nepozná
ni nenapadne poznat ji
co potom s tím klubkem
jímž kdejaký pobuda
i bez jehlice umí vyšít.

Pěst báseň nezná.
Do pocitu jiných vplouvat
spíš nechává,
probouzí,
uspává,
stírá žal i kapky slz,
přes den sní a nocí bloumá
třeba, když je třeba
její nadšenosti.

Kéž by lidi
dnes raděj básně četli.

PĚST BŮSEN NEŽNĚ

Pěst bůsen nezná.

Nemá jak jím nachází se
a ani proč, všebe prosty
proč jen slýbají se ~~zřetelně~~ zřetelně
do smetání takých kláb
soutvben nikdy nepozná
Ni učenádně popírá si
co potác stín křivkám
jsme kdesi jaly' pobuda
i bet schlice umí ystít.

Pěst bůsen nezná.

Do pocitů jinyel uplanat
spis nechtít
pobouřit, uspat
střed žití, i lupy slz
přes den smí a noc bionim
Třebas, když se třeba
jusi udělnosti.
hít vs žido
dnes radlosi bůsen ičtli.

naše války

Že bychom snad uvěřili lidem?
Že bychom uvěřili době,
která již natolika dospělá
abychom žili mírem
a v stínech primitivních sil se ztrácet nepočali.

Bez válek a zlostí máme se
teď, tu
a plánujeme vyhlídky nás a nás budoucích,
sbalených v nových skořepinách osobnosti.

Však zdá se mi, že čím dál více zní ten třecí kvíl
asi klidem v svých styčných ploškách otláčený,
trochu orezlý.
Toť skřípění pantů. Pantů dveří svobody.

(Kéž by navždy zarezly a zavřít více nezdařily se)

Asi jsme možná mnoho uvěřili lidem.
Asi jsme možná mnoho uvěřili době,
té mírové misi v níž jinak než válkou sbírají se skalpy
po tichých údolích a úbočích našich krajů.
Vnímané a nevnímané rozkazy do malých bojů.
Posloucháme, musíme - někdy.
Leckdy ne - díky.

Myslím teď na některé země
a přeji jim problémy jako máme my.
Přeji jim naše nicotné války.
Války o hlouposti, ne o životy.

stíny

Stíny stínících vrhačů stínů dnešní noci
stál bych.
Toužil jsem jen s plamenem být tu
a rušen nebýt onou tíhou stínadel pokojských tvarů.

Tíhnu k nejčistší vizi
té hloupé tiskovině noci jež beze verše
tísni se ve vteřinách a jejich drobných kusech
co nikoho nezajímají.

Tíhnu k verši
k verši tísnicímu se v síle, jež rovna síle stisku pera,
síle duše člověka
a smýšlím co jen vpsal bych do řádku
nedostižně se drolicí noci, při polovině dorostu měsíce.

Napíši...
Temný stíne,
temná noci v koutech dne
buď při mne, nežli zjeví se ti
nové jitro osudné.

svíjen
se

Cítě se svíjen,
tváře tahá ústy
vise při pevném vlasce konci
na druhém příliš velkých ryb však hází
do našich vodních chlévů návnad svých.

Lovící na podivně hbitý kousek
to jejich poslání a člověk chléb
náhoda s nevinností, toť ten kousek
a spousty paragrafů toť náš chlév.

A ty chlévy bují
nic naplat, zaplať.

SVÍSON SO

čtěk se svíser, járc kate v'sh
vise připomíná vaše konci
na dních polní velkyh v'sh la'ot
do mstch vodních chlebo návod s'it.

Loval na podivě b'it' h'asch
to se s'ich pos'it' a i loval chlebo
náhoda s náimost, tet' ten loval
a sponst' p'agrat'et, tet' n's chlebo.

A ty chlebo b'it'.
nic paplat, zaplat'!

**jaksi
směrem
opačným**

Doba jak se zdá,
až příliš rychle mění zaběhnutá pravidla,
zdá se mi.

Mění se svět,
mění se technologie,
mění se možnosti.
I síla slunce - prý.

Však politika jak se zdá
jaksi směrem opačným se vydat ráčila.

Méně úcty, zdá se mi
méně slušna, zdá se mi
méně politiky, zdá se mi.

Před nějakým časem
vyměnili jsme žárovky
co tak dlouho držely.
Však tyto dnešní zase často praskají,
zdá se mi.

hladný world

Hladný world zní z všech čtyř stran
worldu vlastních směrů.
Hladný kus lpí po právu,
po jídle, vodě,
další do prstenu po kamenu.

Co se stkví to za třpyt řas
nad pohledy worldů,
že by pláč zlých kulek
z špice jejich kordů,
pláč z nahého práva
jeho krutých mordů.

World - ten jeden
kus hladný z mála,
kus chutí vyjeden.
Kus vypít,
kus spit.
Kus hbitý,
kus bit.
- šit.

Až jinak bude
vzbudte mne.

HLADNY WORLD

hlady world eno 2 used efir shen
worlden vsta tel snote.
hlady hno efir po praline
po jidice, vade
da ist do prsten go kumen ..

co se stane je zafygot ras
And police worlda
efir pao zid kulech
aspice sejich kordoz
Pne 2 nahoko puka i
fcho koutjet monde.

world - efir jeder
kas kulech 2 vsta
kas chate vjeder
kas vpit,
kas zyt,
kas kbit,
kas bit
- bit.

Ag jstah bade
vbadite more.

za vizi

Dnes prohrát ráčil jsem svůj sen
za náležitou vizi.
Jen jeví se mi obrazy
v psychadelické krizi.

Polétavý, hlasu něžný
usedavý prach
dne nynějšího tíhou svojí
vlastní láme vaz
a obratlový had můj v pravdě
nevydá ni syk
jak při podobných časech v nichž chci
zbořit onen zvyk.

Dnes prohrát ráčil jsem svůj sen
za náležitou vizi.
Nedobrý obraz
v televizi.

za vito

mus proklat rěčil sven svj'sen
za katekton vrb
jungerse ni obraz
vpsychadericki knizi.

početaj, klesn u čej
vsečas puch
dne vnučjspro tihon svoj
vlasti za me čas
a občasoj kad māj v prade
vruđa ni sje
jak pri podobijet desat vnučej oči
sbořit once zyh.

mus proklat rěčil sven svj'sen
za katekton vrb.
vedobnj obraz
vtelevizi.

**s
proč
v
roli**

Za zpěvu motýlů
s patami v hořícím jezeře
při síle znění beznadějných půltónů
a zběhlé touze vyprovodit kousek sebe
neúhledným písmem na úhledný linkovaný cár
byl já sprostě napaden.

Útočníkem vlastní moje myšlenka mi
a zbraní síla několika slov
zakončených značkou vlastní nevědomosti.
Ten pocit se mi tuze nelíbí
a láme ve mne mnohé pocity a cíle.

Ne prvně stala se ta věc
znám své směry koryt cest
a jimi pak vydám se vždy v nerozhodnou chvíli.
Což mě zachraňuje.

Však odpustit neznám si tu větu
se slůvkem PROČ v hlavní roli
a doufám, že jednou ve své moudrosti přijdu na to
proč jsem tohle všechno psal.

mámení

Mámí nás dík nad kšticí chocholatých přeludů.
Bujné háro hlavy světa nechává pod sebe znít
neviditelné paprsky laskavých i nelaskavých výjevů
znějících tajemnou vášní možností.
Podej slov, já podám tobě v stonásobných dálkách,
pozři skrumáž liter v slovech ukrytých do vášně vět
obrazy a zjevy fikčních, ne i vážných dějů
a v monolitech dějin skučí bezobjemný nový svět.
Podej prst, já znám, kde tebe
co ty, co tvůj dech
v čarách nebo čtvercích kódů
znám jak létáš při křídlech.
Pírka vdána k síle letu,
ta brka k sobě stkaná
tak nitkou slabou
víš - slad v hůrách,
dole voda slaná.

MANEAT

Mane naš dŏch nad hŏstŏm chachŏtŏjŏch porŏdŏm
Buŏjŏe hŏm hŏg svŏtŏ nŏdŏm pod sebe zŏst
nevidŏtŏlŏc pŏpŏsky lŏshajŏch i nŏlŏshajŏch vŏjŏm

Brŏjŏjŏch fŏjŏmŏm vŏtŏr nŏzŏlostŏ.

Dŏlej slov, jŏ pŏdŏm sobŏ vŏstŏnŏjŏmŏjŏch dŏlŏlŏch
Pŏmŏi shŏmŏjŏch lŏtŏv v sŏvŏnŏch kŏstŏjŏch dŏ vŏsŏnŏjŏch
ohŏz a pŏjŏjŏch fŏkŏnŏch, nŏ i vŏjŏjŏch dŏjŏm

a vŏnŏnŏjŏch dŏjŏm shŏjŏch brŏjŏjŏmŏjŏch nŏjŏch svŏtŏ.

Pŏdŏch pŏst, jŏ mŏm, hŏdŏ sebe

co tŏ, co tŏmŏ dŏch

vŏvŏnŏch nŏbo ŏfŏvŏnŏch lŏdŏm

zŏm, jŏh zŏtŏtŏ nŏkŏdŏlŏch.

Pŏtŏka vŏdŏm hŏ sŏlŏ zŏdŏ

ŏnŏ bŏhŏ hŏ sobŏ ŏtŏkŏm

jŏk nŏtŏm sŏbŏm

vŏs - slŏd v hŏvŏnŏch

dŏlŏ vŏdŏ slŏdŏ.

kancelarizace

Vzduch zavoněl tabákem.
Zahřmělo.
Padla první kapka.
Světla stropů lehce zasténala.
Pěsti zatly tiché bypassy všech „kompjůtrů“
a ochvějná přicházela moudra okamžiků.
První viditelný lustr nebe zazářil.
Kalná voda plnila jámy prořezaných ulic.
Bité stěny zdiva oken rozpíjely obraz svůj.
Větve zvaly tance listí.
Byl bál.

My byli v suchu.
Teple, bezvětrí.
Čekali boj energií.

Kancelarizace.
ubíjející.

кассир

nevědomím

Zdám se si nevědomím.
Zhýralé okolnosti tlačí mne
k usedlé zákonitosti komunikace,
slídí mi po svědomí a pátrají za hlavy houštím polehlým,
jak jen se zmínit mi o stanovách jednotlivých situací.
Hlup můj dovětek, co si sobě sám já, sem tam pravím
neb trpím buď silnou nedoslýchavostí či mi světy okolní
v pochopení brání svou špatnou artikulací.
Možná, že ráčkují či sykavky jim nesedí
při tom veškerém hlasovém rozpětí barev
jímž se útočí na chytlavé buňky vizuálních lapačů mysli.
Tak jako dech spjat jest s životem, vědomí mé spjato
se zvráceným příslibem pochopení
či jinou, stejně zvrácenou jeho částí.

Do budoucna svede mne duo zásadních relativních realit.
Za prvé bych mohl činiti zjevem svým klam,
z jehož výsledku pochopením budu moci kochati se
a užívatí benefitů, jakož to ostatní kochatele.
A budu chytrý.
Za druhé, možnost jest taká i,
že jako nevědomý dále v existenci svojí budu
a těžko se jakkol a čímkol kochati budu.
A budu svůj. Což mne láká.
Však strachu mám, že mnohých takových bude,
jenž zvolili si dávno možnost první a jejich sykvky
a artikulace zbaví nás přátelství či pochopení jako již tolikrát.
A já budu dál zdát se sám sobě si nevědomím.
Ještě popřemýšlím.

zbabělec

Kéž by byli všichni tak zbabělí
jako já.

Síly všech vypjatých okamžiků,
jež kdy působily na mou osobnost
tak hlučně se vrýpaly mi do lebky,
že dodnes slýchávám jich hlas.

Veškeré poučky a mravní linie jenž vpíral v nás
sbor nejednoho kantora stále skoro identicky
v bdících větách s sebou mám.

A sbírám chutě dodnes slůvek jež bych připsal
v půdu zemi, kteráž lánem či jen řádkem
lpí na mravním inkoustu.

Píši,
vpisuji,
zapisuji,
s písmem spím.
Nezáživný deník sraba
takového vyplním.
Stud?
Nikoliv.
Lítost?
Ano.
Neboť kéž by byli všichni tak zbabělí
Jako já.

smutný sad

Smutný sad,
dustný matt,
take a picture, milý brat.

Defacto
smutný sad
či dustný matt
obehnal už víc než hrad.
Leckde smutno - sad.
Leckde dust a matt.

Samozřejmě, že i smrad
pod někým,
nad někým
usedat
či ulehat
a možná i prohnat
nechal snad
těch, v nichž zvláštních vad
či dochucený slad
uvnitř tepen jich ni blood
však rudou nelze nepoznat
inside legitimačních bulv
at the faces - jejich curve.

simply sad

simply sad
dusty watt,
take a picture, miff bust.

Defecto
simply sad
di dusty watt
Obelisk is rich and hard.
Lichid simply-sad
Lichid dusty watt.

songbirds, me - it is a sad
pod wiff, led wiff -

us: dead
di wiff
a wiff i pod
wiff sad pod
wiff wiff wiff wiff wiff
di pod wiff wiff wiff wiff
wiff wiff wiff wiff wiff
wiff wiff wiff wiff wiff
inside wiff wiff wiff wiff
at the wiff wiff wiff wiff.